

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

סמרטפון רק עם ואצאפ!
אפשר!! וכדאי!!
 מרכז הזמנות ארצי
052-2-129-129
 אספקה לכל חלקי הארץ תוך 24 שעות
 רח' פינס 9 ירושלים | zolphone.co.il

זול פון
 בזמן הזמנה

"אבני הכותל מלאות חיים של קדושה והוטטות מאימת השיבינה שיטורה עליהן"

הצצה אל דמותו הפלאית של האדמו"ר רבי שלום נח בהזובסקי זצ"ל, מחבר ה'נתיבות שלום'
עמוד 4

נמאס לי מדייטים!
 איך אדע שזה?
 קורס מציאתך

קורס מציאתך
 מציאתך

קורס הכשרת מאמני חתונה
 אימון אישי עד החתונה המאושרת! קורס נשים ♥ קורס גברים

050.5990080 | Findu012@gmail.com

מי שמאמן - ב"ר אהרון

ירושלים ♥ בענת שמואל ♥ עפרה ♥ יד בנימין

החלו העבודות!

בואו לעשות את המהלך המנצח!

"יאר הופמן אלוף ישראל בשחמט בן ה-14 נאלץ לוותר על השתתפותו בתחרויות אליפות העולם ואליפות אירופה המתקיימת בשבת, חברת "באמונה" נרתמה לתמוך ובו ולממן את השתתפותו בתחרות חלופי בפולין בה ישתתף בשבוע הבא"

לוותר על אליפות אירופה שמתקיימת בשבת? **קל.**
 לעשות את המהלך המנצח? **קל.**
 לרכוש בכרמי גת? **קל.**

- הטבה למשקיעים
- איכות חיים
- מיקום מעולה
- קהילה צעירה

במרחק חמש דקות מכביש שש, 35 דקות לתל אביב ברכבת, עם קהילה צומחת לציבור הדתי, כרמי גת היא הבחירה הנכונה עבורכם. יחידות דירור של שלושה, ארבעה וחמישה חדרים, דירות-גן ופנטהאוס החל מ-899,000 ₪

לגור בכרמי גת? קל.

צבי יחזקאלי

פרקי אבות עם הרבי מלובביץ'

פרק ג

עסק משתלם

"אפילו אחד שיושב ועוסק בתורה, שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר" (ג, ב)

מדוע צריך הקדוש ברוך הוא לקבוע באופן ייחודי ומחודש שכר לאדם יחידי הלומד תורה? האם אין שכרו ברור וקבוע כבר מעצמו, בדיוק כמו בקיום כל מצווה אחרת בתורה, מכוח ההבטחה הכללית על שכר קיום המצוות?!

אלא: כאשר שני בני אדם לומדים יחד - כמו במצב הקודם המתואר במשנה - מטבע הדברים הלימוד הוא בעיניו והעמקה, מתוך שקלא וטריא והתפלפלות משותפת; אך כאשר אדם מצוי יחידי הנטייה תהיה לצאת ידי חובת מצוות תלמוד תורה בלימוד שטחי בלבד. משנתנו עוסקת, איפוא, במצב שבו מתאמץ הלה ולומד בכל זאת באופן של "יושב ועוסק בתורה", כלומר, ביישוב הדעת והעמקה מיוחדת, ומתוך השתדלות ומאמץ שמעבר לרגיל על מנת להשיג תוצאה שאינה מתרחשת מאליה; בדיוק כמו בעסק מסחרי שבו משקיע בעל העסק את כל כוחותיו וכישורונותיו כדי להניב רווחים.

על כך מבשרת המשנה כי כאשר "אפילו אחד", ללא חברותא ושותף, "יושב ועוסק בתורה" - או אז אכן יקבע ויקציב הקדוש ברוך הוא עבורו שכר חדש ונוסף, מעבר לשכר הבסיסי הניתן על עצם קיום חובת תלמוד תורה.

(תורת מנחם תשד"מ חלק ג ע' 2041 ואילך)

"שולחן אחד" ומיוחד

"שלושה שאכלו על שולחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים... אבל שלושה שאכלו על שולחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משולחנו של מקום" (ג, ג)

השכר והעונש הייחודיים המתוארים כאן - אכילה "מזבחי מתים" לעומת אכילה "משולחנו של מקום" - לא באו להציג את שכרה של עצם מצוות תלמוד תורה בכל עת אפשרית ואת עונשו של המבטלה. לנושאים אלו הוקדשו כבר, כידוע, דברי חז"ל במקומות רבים, ואילו משנתנו מבקשת לרמזו יסוד חשוב וכללי בעבודה הרוחנית של האדם בעולמו:

על האדם מוטל לוודא שלימוד התורה שלו יהיה באופן כזה שהוא יותיר רושם גם על ענייני החולין המקיפים את חייו. כשם שהאדם עצמו דבק באלוקות ומתאחד עם הקדוש ברוך הוא על ידי העיסוק בחכמתו האלוקית, כך עליו להבטיח שענייניו וחפציו הגשמיים, כמו ה"שולחן" - המאכלים שמכניס לפיו - יהפכו אף הם להיות "אחד", מאוחדים באלקות וחדורים בקדושה ובטהרה שספג בעת לימודו בתורה. כביטוי מעשי לכך מופיעה ההקפדה לומר את דברי התורה שלמד גם בעת סעודה של חולין.

כשהאדם אמנם לומד תורה במידה הנדרשת אך אינו פועל שתהיה לכך השפעה על הדברים הגשמיים - הרי הם נותרים בבחינת "זבחי מתים", נטולי חיות של תורה וקדושה. אך כאשר הוא מוודא שגם ענייני העולם שסביבו יזככו מכוח תורתו אזי הם מתעלים ונכנסים לרשות הקדושה עד שנעשים בבחינת "שולחנו של מקום"!

(תורת מנחם חלק נג ע' 145-6. שיחת ש"פ דברים תש"מ)

זו לא תחרות של סבל, אלא הבנה שכך נבנית הנפש הפורצת מעלה מעלה. מתוך הכאב של העם שלנו בכל תשעה באב, צמח רצון בלתי נתפס שאת פירותיו אנחנו רואים בכל רגע. נחרב הבית אבל אני לא מת מזה, והסיפור עוד ממשיך. לפי כל התחזיות - ממשיך לגאולה

מי בכלל רוצה את הכאב הזה?

- זה לא יכאב לך... תראה, זה רק רגע ויעבור. אחר כך תשכח מזה.

אני מנסה לשכנע את אחד מילדיי להסכים לקבל זריקה שתפא אותו. האחות מנסה ואני כבר חושב על האופציה האלימה ושואל את עצמי בשקט מה הבעיה שלו? קצת כאב, בתקופה שלי המחט היתה גדולה יותר וכואבת יותר, תתגבר! רק תגדל מזה.

- תגיד, אני שואל, מה הפחד שלך? שזה יהיה כואב מאוד ואז...?

"ואז אני אמות! זהו. הכל ייגמר".

- די, אני צוחק... מדקירה קטנה אתה תמות?

"כן! זה יכאב עד מוות". (איזה דמיון, אני משתומם בתוכי)

בסוף הוא קיבל זריקה ומיד הצעה לשיכוך הכאב. הטלפון הנייד החליף את האופציה האלימה. החיים ניצחו את הכאב, אבל השיחה הזו עם הילד שמפחד מכאב, היא בדיוק השיחה של המבוגר מול הכאב שלו.

מה בכלל היחס שלנו לכאב?

בעולם המערבי והמפנק שמבטיח רק את הדברים הוורודים בחיים, הכאב הוא רק יעד לשיכוך, להעלמה. הוא קיים שם ולא מדברים עליו, הוא מופיע ומאחרו רגע מחכים שהוא יחלוף. עד לפעם הבאה. רכבת הרים שכזו, לאן היא דוהרת? למה הכאב הזה מופיע שוב ושוב?

השם יתברך, אני מוצא את עצמי שואל בהתבודדות, למה שלושת השבועות צמודים לבין הזמנים? זה פיצוי על הכאב? השם תגלה לי את סוד הכאב. לא יכול להיות שזה כאב על מנת להכאיב. יש כאן משהו עמוק יותר שאני מתקשה להבין, כי כשכואב לי, כמאמר הילד, אני חושב שאני אמות והכל ילך לאיבוד ולא יהיה אני ולא יהיה כלום.

החורבן של בית המקדש הוא מושא הכאב הגדול של כולנו, החל מהתיאורים על המצור ועד לחיים הפרטיים שלי שלא מחוסנים מאנרגיה של החרבה והרס. החורבן של המציאות שלי מול החלומות שלי. דברים שבנינו בחיים ופתאום קורסים לנגד עינינו. החורבן של המציאות ששואבת אותנו בעודנו זועקים לשמיים.

אני מצווה לא רק בשלושת השבועות לזכור אותו. בכל מקום שאני פונה בתורה אני רואה את הכאב של האין, של ההרס, מהאדם הראשון דרך העגל, המרגלים, קורח, המכה בסלע, ועוד. כל אלו סיפורים כואבים שלא רק אומרים לי 'תזכור אותנו' במציאות היפה והמודרנית שלך, אלא תרגיש אותם, הם חלק מהחיים שלך, הם חלק מהורמון הגדילה שלך. הכאב הוא בעצם הסוד של החיות, כי אדם נמדד בגודל ליבו... השבור.

זו לא תחרות של סבל, אלא הבנה שכך נבנית הנפש הפורצת מעלה מעלה. מתוך הכאב של העם שלנו בכל תשעה באב, צמח רצון בלתי נתפס שאת פירותיו אנחנו רואים היום בכל רגע במציאות שלנו. איזה עם מחובר, מוסר נפש ונחוש יש לנו. נחרב הבית אבל אני לא מת מזה, והסיפור עוד ממשיך. לפי כל התחזיות - ממשיך לגאולה. לבניין הבית על יסודות הכאב שהניע רצון לצאת למציאות טובה יותר.

שאלתי פעם את סבא שלי מה הרושם הכי חזק שהיה להם מהחגים ומהחיים כיהודים בתוך מרחב ערבי כבגדאד שבעיראק. שבת? פסח? סוכות? תשעה באב. זו הייתה תשובתו. אז היו מתכנסים בבית הכנסת כולם, גם מי שבמשך השנה נעדר, וכל הקהל לבש שק, ישב על הרצפה עם אפר על הראש וקונן על הגלות. "זה הזיכרון הכי חזק בתור יהודי" הוא אמר. למרות החיים הנוחים שהיו להם, הם הרגישו את כאב המרחק והניתוק. הכאב שם הביא את הרצון וההתעוררות מהשמים ומתחת לומר: די! אני רוצה! אני רוצה!

הגלות שלנו היום היא בנפש והכאב מעומעם. אבל עדיין נהרות בכל מחכים לשירת הכאב שלנו. בלי פחד מלכאוב. לא נמות מזה, רק נחיה.

ריקה רזאל
במופע להקה

אזנה
תחום תרבות ופנאי

שלישי 13.8
דלתות / 20:30
מתחילים / 21:30
המופע מיועד לנשים

גולה פ"ת
קרטיסים:
gula.org.il

ימים אחרונים לרישום

צוללים בחסידות

שלושה ימי עיון לבני הישיבות
שני כ"ה אב - רביעי כ"ז אב

תוכן עשיר ומגוון | פנסיון מלא
לינה בבית הארחה בכפר חב"ד

להרשמה חייגו:
054-750-8838

נעשה
ניגון של
הלל...

מסע נשי באלול שכולו ניגוני נשמה, שירה וסליחות

מז'בו'ת
מייסד החסידות
הבעל שם טוב

גרדצ'ין
סגורם של ישראל
ר' לוי יצחק

אומן
מייסד חסידות ברסלב
רבי נחמן

ברסלב
רבי נתן תלמידו של
רבי נחמן

אודה ליה ברלין
במוזיקה, צלילים וניגונים
לאורך כל המסע

מיכי יוספי
שיעורים, סיפורים והתוועדות
לאורך כל המסע

מסע פנימי
מפגש אלול עם רבי אהרן

מלפון להרשמה וביורים:
052-3631849

יציאה 11/9, י"א אלול
חזרה 15/9, ט"ו, ט"ז אלול
לינה וסעודות ברמה גבוהה

ככל נתיבותיה ששלו

כנראה שגם בבית שלכם מצויים חלק מכרכי ה'נתיבות שלום', שחיבר רבי שלום נח ברזובסקי זצ"ל, האדמו"ר מסלונים < הרבי ממאה שערים שניסח בבהירות את להבת החסידות, הצליח להביא אותה אל מחוזות חדשים מבלי לאבד את האותנטיות < האישי שאמר שאפשר לספוג קדושה מהבטה בכותל, לא נישק ולא נגע מעולם באבניו > הוא אהב את תלמידיו והרגיש את העובר עליהם גם ללא מילים, וחינוכו היה טבול באש חסידית של אהבת ה' ואהבת ישראל > לרגל יום ההילולא שחל השבוע

הנקודה של החבורה שלנו, תקיים עד ביאת משיח! משפט זה נאמר בחג פורים של שנת תרע"ד. אחד מחסידי סלונים בירך את האדמו"ר החמישי של החסידות, רבי שמואל מסלונים זצ"ל, שיאריך ימים עד ביאת משיח. בתגובה, רבי שמואל הכריז שעניינה של חסידות סלונים אכן ימשיך עד ימות המשיח. השבוע, בו' באב, חל יום ההילולא של הרבי הקודם מסלונים - הרב שלום נח ברזובסקי זצ"ל, המוכר יותר בכינויו ה'נתיבות שלום', על שם סדרת הספרים שלו. ללא ספק, מי שחתום על עצם הקיום של חסידות סלונים כיום, ובנוסף, גם על השפעתה מחוץ לגבולותיה, הוא ה'נתיבות שלום'.

"אחד המיוחד"

בשונה משאר החסידויות הוותיקות שתחילתן נעוצה בתקופת תלמידי המגיד ממעזריטש,

בניה זית

עצמו לצאת למלחמה רוחנית נגד קטרוג נורא המרחף על עם ישראל, דבר שכיודו התממש כעבור מספר שנים בשואה.

כנראה שחלק מההכנות להסתלקותו היה גם השידוך של תלמידו. החסידים סיפרו, שלאחר שהוסכם על השידוך אמר ה'בית אברהם': "הוא יהיה האיש שלנו בארץ ישראל!". רק כעבור מספר שנים, כשרובה הגדול של חסידות סלונים - כולל האדמו"ר, בנו של ה'בית אברהם' - הוכחד בשואה, ניתן היה להבין את המשמעות של האמירה הזאת.

רבי שלום נח עלה ארצה בשנת תרצ"ה. לאחר נישואיו נשאר לגור ליד חמיו בטבריה, והתקבל בשמחה בקרב החסידים. רבי אהרן יוסף לוריא, מגדולי החבורה בטבריה, שיגר באותם ימים מכתב לאדמו"ר הצעיר רבי שלמה דוד יהושע (בנו של ה'בית אברהם') ובו כתב כך: "הנני בזה להביע שמחתי ושביעות רצוני מהאברך היקר מוהר"ר שלום נח שיחיה, אשר הופיע בקומפניע (חבורה) שלנו, ממש הפיח בי רוח חיים!"

מרגיש מחשבות

בשנת ת"ש עבר רבי שלום נח לתל אביב, שם התמנה לראש ישיבה בישיבת חב"ד ובה התחיל לבטא את כישוריו כמחנך דגול. לאחר כשנתיים, בשנת תש"ב, כשהחלו להגיע השמועות על הזוועות באירופה, הכריז רבי שלום נח בהחלטיות: "אם נבצר מאיתנו להציל את הגופים, לפחות נשקיע את כל הכוחות להציל את הרוח". הוא עלה לירושלים ובעמל גדול ייסד בה את ישיבת 'בית אברהם', בתוככי מאה שערים, שם נמצא עד היום בית המדרש המרכזי של חסידות סלונים. עוד התבטא ה'נתיבות שלום' באותה תקופה: "אנחנו נועצים כעת קנה בלב ירושלים, בשעה זו שאוקיינוס של דם ישראל, ובתוכם כל הקרובים לנו, נשפך כמים, ועינינו נשואות לשמים שיעלה שרטון, ומכאן תבנה ותכונן חבורתנו הקדושה מחדש... מצינו בחז"ל, כי בעוד שהלהבות עלו מבית המקדש, נולד משיח, וכי בזמן של ההעדר ממש,

השולת של חסידות סלונים לא עברה מאב לבן אלא מרב לתלמיד. האב הרוחני של החסידות היה תלמידו של המגיד, רבי שלמה מקרלין, שסלל דרך משלו בתורת החסידות. המנהיג הראשון של החסידות היה רבי מרדכי מלכוביץ, ואחריו עמדו בנו רבי נח מלכוביץ ורבי משה מקוברין. תלמידם הגדול היה רבי אברהם ויינברג (הראשון) מסלונים, שיצק לראשונה את השיטה של החבורה בעבודת ה' אל הכתב, בספרו הגדול 'יסוד העבודה'. לבעל 'יסוד העבודה' היו במהלך הדורות כמה ממשיכים, אבל נראה שהמרכזי ביניהם היה רבו הגדול של ה'נתיבות שלום', האדמו"ר רבי אברהם ויינברג (השני) בעל ספר 'בית אברהם'. הוא עבר לעיירה ברנוביץ, ובהנהגתו היא הפכה למוקד המרכזי של החסידות. הוא פתח במקום ישיבה בשם 'תורת חסד', ועם השנים התגבשה סביבו חבורה חסידית בעלת אופי של עבודת ה' לוחטת. עבודת ה' בחבורה זו כללה עיסוק פנימי תמידי בעבודת ה', בהתקשרות לצדיקים, בהארת קדושת השבת ועוד, יחד עם גייעה גדולה והתמדה בתורה ובעבודת המידות.

לתוך הקהילה הזאת נולד הרב שלום נח ברזובסקי, ב"ד אב תרע"א. כבר מקטנותו, נקשר בכל מאודו לשניים שהיו רבותיו המובהקים: האדמו"ר בעל 'בית אברהם', והרב משה מידנר - שעוד למד אצל 'יסוד העבודה', והיה מגדולי חסידיו סלונים בתורה ובחסידות. ה'נתיבות שלום' עצמו סיפר, שבכל דילמה שניצבה בפניו במהלך חייו, היה חושב מה הייתה דעת כל אחד מרבותיו בפתרון השאלה. פעם אחת, כשהעמיק במחשבתו, יצאה לו מחלוקת בין השניים... בסופו של דבר חשב, שבמקרה של מחלוקת, רבי משה ודאי היה מודרך ללכת לפי דברי הרבי ה'בית אברהם'.

ה'נתיבות שלום' נודע בברנוביץ ומחוצה לה כבעל כישורנות גדולים, ובעל התמדה וגייעה בתורה. בשלב מסוים של לימודיו הגיעו למקום כמה תלמידים מהישיבה של ה'חפץ חיים' בראדין, כדי לשכנע אותו להצטרף אליהם. אך רבותיו שקיבלו אותו והחשיבו אותו מאוד, לא הסכימו שיעזוב את ברנוביץ.

על ההערכה של רבותיו אפשר ללמוד מתוך מכתב של ה'בית אברהם', שבו הוא כותב כך: "הוא אחד המיוחד שבתלמידיי". עם זאת, כעבור שנים מעטות, ה'בית אברהם' עצמו שלח את שלום נח הצעיר הרחק ממושב החסידות בפולין, אל ארץ הקודש.

אל ארץ צבי

כבר בראשיתה של חסידות סלונים, הקשר לארץ ישראל היה נדבך מרכזי בעבודת ה' שלה. בשנת תקל"ז עלו גדולי החסידות, רבי מנחם מנדל מוויטבסק ורבי אברהם מקאליסק, לארץ ישראל, בראש עליית החסידים שהתיישבה בטבריה (ה'נתיבות שלום' כותב על העלייה הזאת כך: "וכפי שהעיד הרה"ק רבי ישראל מרוזין ז"ל, הייתה נסיעתם על פי הכוונות והייחודים של אברהם אבינו בצאתו מחרן ללכת לארץ הקודש"). רבי מרדכי מלכוביץ היה קשור באהבה גדולה לרבי אברהם מקאליסק, ולכן קיבל על עצמו את מלאכת איסוף הכספים לתמיכה בעולים לארץ. התפקיד עבר בירושה גם לאדמו"רים הבאים, עד ל'בית אברהם'. בנוסף, מדי פעם במהלך השנים המשיכו לעלות עוד חסידים ארצה.

ה'בית אברהם' עצמו הגיע פעמיים לבקר בארץ ישראל. הפעם השנייה היתה בשנת תרצ"ג (1933). כשהגיע לטבריה נפגש עמו קרוב משפחתו, שהיה מראשי הקהילה הסלונאית בטבריה ולימים אף נתמנה לאדמו"ר. ה'בית אברהם' הציע לו כשידוך לבתו את הבכיר שבתלמידיו, רבי שלום נח ברזובסקי. בסופו של דבר, השידוך יצא לפועל רק לאחר פטירת ה'בית אברהם', שהסתלק לישיבה של מעלה זמן קצר לאחר חזרתו לברנוביץ. ה'בית אברהם' אמנם נפטר במפתיע, בגיל צעיר ולא ממחלה ארוכת שנים, אבל גדולי חסידיו ידעו לספר שהוא פיזר לא מעט רמזים שהסתלקותו קרובה, מכיוון שקיבל על

עם רבי שלמה זלמן אויברך זצ"ל

אז מתחילה הצמיחה מחדש".

לאחר השואה, חבורת סלונים שנתורה בארץ כמעט והתפרקה כליל, עד שבשנת תש"י הסכים ליטול את ההנהגה על החבורה אחד מזקני החסידים, רבי מוטל'ה מסלונים, בתנאי שלא יכנו אותו אדמו"ר. לאחר פטירתו של רבי מוטל'ה בשנת תשי"ד, בחרו החסידים בחמיו של ה'נתיבות שלום', רבי אברהם ויינברג, בעל הספר 'ברכת אברהם', להמשיך את שושלת האדמו"רים. המוטיבציה העיקרית של החסידים לשקם את חסידות סלונים מחדש, באה בזכות הדור הצעיר של התלמידים שהעמיד ה'נתיבות שלום'. תחת הדרכתו גדלו דורות של תלמידים, שמהם קמה החסידות מחדש.

בעיניו של ה'נתיבות שלום', לישיבות בזמננו יש תפקיד מכריע ביותר בכל העיצוב של פני הדור: "אכן כיום הישיבה, מלבד תפקידה בעניין לימוד תורה, הרי היא בית היוצר שמעצב ומגבש את דעותיו והשקפותיו

עם חותנו ה'ברכת אברהם' בביקור בת'ת בב"ב

שהקשר הפנימי עמו נמשך גם עשרות שנים לאחר הנישואין! מדי פעם היה אומר לתלמיד שלא שמר על קשר: 'מה קרה שאינני מרגיש אותך לאחרונה? תאמר לי אתה איך נחדש בהקדם את הקשר בינינו'. גם שנים רבות לאחר הנישואין, כשגולד לנו במשפחה ילד, תמיד היה מביא לנו מתנה בצירוף הקדשה אישית ממנו".

על התקופה שלו בישיבת חב"ד מסופר, שהמשיגיח בישיבה שאל אותו למה התלמידים לא מצייתים לו, ואילו לכל מה שרבי שלום נח אומר מיד מצייתים. ה'נתיבות שלום' ענה: "אני מעניק לכל בחור כל כך הרבה אהבה, שבזה אני כובש את ליבו...". תלמידיו לאורך השנים מעידים שחשו אהבה גדולה הקורנת ממנו לכל אחד. הוא הרבה לדבר על הערך הגדול של כל יהודי, כמה צריך לאהוב כל אחד מישראל, ובעיקר על החשיבות של אהבת המחנך לתלמידיו.

בהיותו אדמו"ר, נהגו החסידים לעבור אצלו בתור מהיר לאחר תפילת שחרית עם שאלות קצרות. באחת הפעמים, אחד השואלים האריך בדיבור יותר מדי, עד שאחד האברכים לחש: "מה הוא חושב, שהוא בן יחיד?" בהמשך, כשהגיע תורו של הלוחש לעבור, אמר לו הרבי: "שמעתי ששאלת אם פלוני הוא בן יחיד. נכון! הוא באמת בן יחיד אצלי, וגם אתה. כל חסיד הוא בן יחיד אצלי!"

כשרבי שלום נח היה בחור בברנוביץ', דבק בו הכינוי: 'מידות מעל הכל'. עבודת המידות שלו הייתה מרכזית וחשובה בעיצוב אישיותו, וגם בתפיסתו החינוכית. כשהיה כבר אדמו"ר, לא נתן אף פעם רשות לחסידיו לדחוף משהו אחר בשבילו. כשהיה מגיע לכותל ובגלל הצפיפות אי אפשר היה לגשת עד לכותל עצמו, היה עומד מרחוק. הוא הסביר לחסידים, שיהודי אחר בשום אופן לא מהווה חציצה בינו לבין הכותל.

דרך הכתיבה

כחלק מעבודתו החינוכית, היה מוסר ה'נתיבות שלום' שיעורים בישיבה בנגלה ובחסידות. את שיעורי החסידות היה מעלה על הכתב, והם היו מופצים בין תלמידים ומקורבים. חמיו, האדמו"ר 'ברכת אברהם', הציע לו להוציא את הדברים כספר, ואחיו רבי מתתיהו ברובנסקי ממש דחף אותו לכך, בטענה ששיטתו המקיפה והמסודרת בחינוך ליראת שמים, תוכל להועיל לעוד נפשות רבות להתקרב לעבודת ה'. רבי שלום נח השתכנע, ומיד התמסר למשימה בהתלהבות.

במשך שנתיים (תשל"ז-תשל"ח) היה נוסע פעמיים בשבוע לבני ברק כדי להתבודד ולעסוק בכתיבה. בסופו של דבר, הספר הראשון ובו מאמרים בנושאים כלליים (אמונה וביטחון, לימוד תורה ועוד) יצא

"כשחמי חיבר את חלק א' של ה'נתיבות שלום', הוא אמר בפירוש שהוא כותב ספר עבור הציבור הרחב. לעומת זאת לאחר כמה שנים, כשהוציא לאור את חלק ב', אמר שהחלק הזה מיועד בעיקר עבור חסידי סלונים. מעניין שדווקא הכרך השני התפשט הרבה יותר"

ותכונת נפשו וכל מהותו הרוחנית של התלמיד. הרבה תפקידים קשים מוטלים על העומדים בראשות הישיבה... אך מעל הכל ניצב התפקיד הקשה ביותר, והוא ליצור את האווירה המתאימה בישיבה, שהיא המחנכת יותר מכל המחנכים". בראשות הישיבה עמד עד פטירת חמיו בשנת תשמ"ב, והוא מונה לאדמו"ר במקומו. בנוסף לעבודתו כראש ישיבת סלונים הצטרף להנהלת החינוך העצמאי, וגם היה פעיל בהנהגת הציבור החרדי בארץ במסגרת מועצת גדולי התורה.

רבי שלום נח היה מחנך בחסד. הוא ידע לקלוע לנפש תלמידיו, הן בשיעורים ובשיחות והן ביעוץ אישי שנתן לכל אחד לפי מצבו ועניינו. סיפר תלמידו הרב מאיר לוריא: "לא אחת קרה שכששוחח הרבי עם בחור, היה אומר לבחור את מצוקותיו שלו עוד טרם הבחור אמר משהו. היה פעם בחור בישיבה שעבר תקופה מלאה מרירות, אבל לא ידע להגדיר מה מעיק עליו. כשנכנס הבחור לרבי וסיפר שהוא מבוהל עד שקשה לו להגדיר מה עובר עליו, החל הרבי מעצמו לומר מה הבעיות שלו. הבחור נדהם מכך שהרבי קורא את מחשבותיו, אבל הרבי עצמו ביטל את העניין והסביר זאת בוורט של ה'בית אברהם' האומר שאמנם יש 'ידיד נפש' שאפשר לספר לו את כל המצוקות, אבל יש בחינה יותר גבוהה הנקראת 'אב הרחמן', שזה מצב של אב המרגיש את המחשבות של בנו. הוא הוסיף, שהוא כל כך מקושר אל התלמיד ולכן הוא מרגיש את מצוקותיו".

יהודי הוא לא חציצה

הקשר שלו עם תלמידיו המשיך עוד הרבה מעבר לשנות הישיבה. על כך סיפר תלמיד אחר, הרב צבי כ"ץ: "החידוש בקשר עם הרבי היה,

גדולי ישראל מבהירים דעתם בענין כניסה להר הבית

ב"ה, כג תמוז תשע"ט

אל כל אחינו בית ישראל

דבר ידוע ופשוט מאד, שעל פי ההלכה מנעים ישראל מלהיכנס לפנים מן הכותל המערבי, לשטח הר הבית כולו. וכן פסקו כל גדולי ישראל בדורות האחרונים. דבריהם אינם צריכים חיזוק, ובודאי שאיסור חמור הוא לא לקבל דבריהם.

לא נזכרתי לדבר זה, אלמלא שמעתי שתלו בי - מדברים שאמרת, מסתמא בדרך מ"מ בהלכה - ומפצים כאילו התרת ח"ו להיכנס להר הבית. ע"כ אני מגלה דעתי הברורה, שחלילה להעלות על הדעת להיכנס להר הבית בזמן הזה, עד יבנה המקדש במהרה בימינו.

ובאתי על החתום

אבי"צ
נאמן 12/10/19

הרב זלמן נחמיה גולדברג
אבי"צ
אלקנה 12 א' ירושלים

ב"ה אייר תשע"ט

הציבור ולא ע"י יחידים. **יחידים אינם 'כובשים' ואינם יוצרים בעלות**, אלא רק כלל ישראל באמצעות שלוחותיו, כגון המשטרה. ואכן יש ללחוץ על המשטרה שתשמור יותר על כבוד ההר הקדוש לנו. לדוגמא, עליה למנוע את חילול הקודש הנעשה ע"י נערים המשחקים שם כדורגל (בהסכמתו ובשליחותו של הוואקף הטוען שהמקום 'חארם' דהיינו הוא 'קדוש' להם...).

הכרזות ומעשים מיותרים על 'כיבוש' כביכול אינם תורמים לזיקתנו העמוקה והאמתית לבית מקדשנו. הם רק יוצרים פרובוקציות מזיקות ומרחיקים אותנו מבניינו. בית המקדש לא זקוק לכיבוש. משום כך דוד המלך לא כבש אותו (ראה 'מנחת חינוך' מצוה רפד) וגם לא יכול היה לבנותו. בית המקדש השלישי, שייבנה במהרה בימינו, צריך לשמש מוקד של השראה לעולם כולו. "כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים... לא יישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה".

יהי רצון מלפני ה' אלקינו ואלקי אבותינו שיעלנו בשלום ובשמחה לבית מקדשנו, במהרה בימינו אמן.

בצפיה לישועה
הרב יעקב אריאל

בס"ד

בנין גבולת בין הר הבית לעזרות, לזמן הזה. וזוהי סגרת ארזי ארזות. גבולת ארזות יתור ובגבולת גבולת ירושלים יתור בנין גבולת ארזות. גבולת ארזות.

אליב ש' בנין גבולת בין הר הבית לעזרות, לזמן הזה. וזוהי סגרת ארזות יתור ובגבולת גבולת ירושלים יתור בנין גבולת ארזות. גבולת ארזות.

ב"ה אייר תשע"ט

הרב זלמן נחמיה גולדברג
אבי"צ
אלקנה 12 א' ירושלים

בענין כניסה להר הבית בזמן הזה

דעת הרמב"ם (הל' בית הבחירה פ"ו) מקובלת על כל הפוסקים ואין מערער על פסקיו. הבעיה היא שאיננו יודעים בודאות את הגבולות בין הר הבית לעזרות, לכן פוסקי דורנו הסתייגו מכניסה המונית לרחבת הר הבית, משום שאזור זה אינו מתוחם בצורה המונעת כניסה לאזורים אחרים אליהם הנכנסים חייבים כרת, וא"כ יצא שכר העולה בהפסדו. מה גם שרוב העולים להר הם תיירים הנכנסים לעזרות, וגם להר הבית הם באים לא לבושים כהלכה, לא טובלים וכדאי ביוון וקצף. **יש דרכים רבות להדגיש את בעלותנו על ההר**, כגון הצבת משמרות קבועים יומם ולילה על פתחי ההר וכמו כן ישנו בנין ה"מחכמה" המשקיף על הרחבה ואף הוא באוויר של הר הבית ואליו ניתן להיכנס לאחר טבילה וכו' ולהתפלל על בית מקדשנו (עיין באהלה של תורה ח"ד סי' כד).

באשר לבעלות עם ישראל על הר הבית. אין להפריד בין הבעלות המדינית לבין מצות התורה. גם אם המקדש חרב לדאבונו, חובתנו לשמור על כבודו. חובה זו ניתנת לקיום ע"י

"בשנות החמישים חלה במחלה קשה, והרופאים המליצו על נסיעה לחו"ל לנפוש במקום שיש אוויר טוב. ה'נתיבות שלום' אמר בתגובה: "מילא אם היה רופא טוב או תרופה מיוחדת בחו"ל, אבל אוויר בריא??"

5000 לירות

גולת הכותרת של זיקתו החזקה לארץ ישראל, הייתה התקשרותו למקום המקדש ולכותל המערבי. במכתב הראשון שכתב למשפחתו לאחר שעלה לארץ, התנצל שלא התפלל עליהם בכותל, כי מרוב התרגשות לא היה מסוגל להתפלל על שום דבר חוץ מהבקשה להופעת שם ה' בעולם. אחרי מלחמת ששת הימים מיהר להגיע לכותל עם חסידיו, ומאז הפעם הראשונה היה מגיע לשם בקביעות פעם בשבוע - תמיד לבוש בבגדי שבת. כששמע מתלמיד מתי היה לאחרונה בכותל, תמה מאוד: "חודשיים לא היית בכותל? צריך לעלות לשם לפחות פעם בשבוע". בנוסף, התנגד נחרצות להליכה לכותל בדרך אגב. כשחזר פעם מנסיעה לקבר רחל ואחד מהתלמידים הציע להמשיך לכותל, ה'נתיבות שלום' סירב. "לכותל צריך נסיעה מיוחדת", הסביר לתלמידים.

בכמה הזדמנויות, כשעמד מול הכותל, אמר לחסידים שאבני הכותל אינן אבנים רגילות. הן ממש מלאות חיים של קדושה ורוטטות מאימת השכינה ששורה עליהן. הוא הסביר, שכשם שיש מצווה להסתכל בפני צדיק וכך לספוג ממנו יראת שמים, כך יש עניין להביט באבני הכותל... בנוסף, הוא הסביר שהוא עצמו לא נוגע בכותל ולא מנשק את האבנים, מחמת אותה יראת ה' שספוגה בהן.

במהלך השנים בהן הירדנים שלטו במקום המקדש, היה הרבי מלא געגועים. בהזדמנו מסוימת אמר שישלם אפילו חמשת אלפים לירות, תמורת אפשרות שיצניחו אותו לכותל לתפילה קצרה. היה לו לרבי גם מנהג מיוחד, ללכת בערב פסח אחרי חצות לומר את סדר הקרבת קרבן פסח ליד הכותל, בהתרגשות גדולה. פעם אמר שלא היה מוותר על המנהג הזה בעד שום הון שבעולם. באותן שנים, הזמן שבו היה לו קשה ביותר הניתוק ממקום המקדש, היה ערב פסח.

בשיחה מיוחדת שאמר לתלמידיו בעקבות מלחמת ששת הימים, הביע את אהבתו העזה למקום המקדש: "אשרינו מה טוב חלקנו בשעה הגדולה הזאת, ששוב האיר לנו הקב"ה בהארת פנים וגילויים שלא זכה שום דור, והוחזר לנו מקום מקדשנו שלא זזה שכינה משם. האושר והתענוג הכי גדול שיהודי מרגיש בעולמו הוא בשעה שמרגיש בקרבת אלוקותו יתברך. והמקום המסוגל ביותר לזה הוא בכותל המערבי, שיהודי מרגיש כי הוא עומד שם נוכח פני ה', וכשאומר שם 'ברוך אתה, מרגיש משמעות מיוחדת בנוכחותו יתברך'."

הרבה אנשים שבאו אליו לייעוץ, נשלחו על ידו לתפילה בכותל: בחורים בנפילה רוחנית, חתנים ביום חופתם, ילדים בגיל בר מצווה ועוד. ביחס לעצמו אמר שאין צורך בסיבה מסוימת כדי לבקר בכותל. תלמידו, רבי יעקב אהרן לנדוי, סיפר שבאחרית ימיו אמר הרבי: "לו היה בידי, הייתי עוקר את מושבי ומיטתי ומניחם ליד אבני הכותל, מבלי להיפרד לעולם מהמקום המקודש הזה, בבחינת 'שבתי בבית ה' כל ימי חיי'".

בו' באב תש"ס הסתלק ה'נתיבות שלום' לשיבה של מעלה ונטמן לבקשתו בהר הזיתים, קרוב ככל האפשר למקום המקדש. אש החסידות והתורה של חבורת סלונים שבערה בו בכל עוז, ובזכותו צלחה את כל המשברים וממשיכה להאיר ולחמם אחרים, תמשיך בעזרת ה' עד ביאת משיח במהרה בימינו אמן!

לאור בשנת תשמ"ב. חתנו של ה'נתיבות שלום', הרב שלמה ויינברג, מספר על כך: "כשחמי חיבר את חלק א' של ה'נתיבות שלום', הוא אמר בפירוש שהוא כותב ספר עבור הציבור הרחב. לעומת זאת לאחר כמה שנים, כשהוציא לאור את חלק ב', אמר שהחלק הזה מיועד בעיקר עבור חסידי סלונים. מעניין שדווקא הכרך השני התפשט הרבה יותר, והשפיע רבות על עבודת ה' בעולם הישיבות ובציבור הרחב."

בהמשך יצאו לאור הספרים על התורה, ועוד מספר חוברות בנושאים שונים ומגוונים: נתיבי עולם הישיבה, נתיבי חינוך, הדרכה לאברכים, חוברת על עניין השואה ועוד. הכתיבה של ה'נתיבות שלום' מיוחדת בכך שהוא מבטא רעיונות עמוקים בשפה שווה לכל נפש, ומבלי לאבד את האש החסידית שבוערת בהם.

את דרכו בכתיבת ספרי חסידות התחיל כבר בצעירותו, כשכתב את התורות של רבו ה'בית אברהם'. למעשה, כמעט כל תורת סלונים שקיימת היום בכתב, עברה עריכה וסידור שלו, כמו ה'דברי שמואל', 'בית אברהם', 'ברכת אברהם' ועוד, וכפי שחמיו העיד עליו: "שחכיבה עליו תורת רבותיו מתורתו וחידושי הו'".

אבן אחת במאה שנים

הקשר של ה'נתיבות שלום' לארץ ישראל היה מיוחד במינו. מהיום שעלה ארצה לא הסכים לצאת ממנה אפילו פעם אחת. הוא הרבה לדבר עם תלמידיו על מעלת הארץ, וציטט את רבי יהודה הלוי שכתב "חיי נשמות אוויר ארצך". הרבי סיפר שכבר מילדות חלם לעלות

לארץ, גם אם יצטרך לחיות בה בדוחק ועניות. כשאחד מתלמידיו חזר מטיול בשווייץ וסיפר בהתלהבות על הרי האלפים, ואפילו המליץ לרבי שיסע לשם, ענה לו בחדות: "אבן אחת מאבני הקיר של מאה שערים, חשובה בעיני יותר מכל שווייץ כולה!".

בשנות החמישים חלה במחלה קשה, והרופאים המליצו על נסיעה לחו"ל לנפוש במקום שיש אוויר טוב. ה'נתיבות שלום' אמר בתגובה: "מילא אם היה רופא טוב או תרופה מיוחדת בחו"ל, אבל אוויר בריא??" אפילו על נסיעה לקברות צדיקים בחו"ל לא הסכים לשמוע. כשתלמידים התעקשו שמדובר בעניין חשוב, ענה להם: "אכן, אבל כאן יש לנו ארץ חמדה טובה ורחבה - איך אפשר לעזוב אותה?? עוד אמר כמה פעמים לתלמידיו, שהוא מקנא בהם על שזכו להיוולד בארץ הקודש, מה שהוא לא זכה.

ה'נתיבות שלום' אהב מאוד את המצוות התלויות בארץ, וכשהיה רואה את הגינה שלו בשמיטה לא מטופלת, היה שמח מאוד ואומר: "שבת שלום לך, אדמת ארץ ישראל". בנוסף פעל באופן מעשי לחזק חקלאים שיוכלו לשמור שמיטה כהלכתה, בעזרה כלכלית ובתמיכה ועידוד רוחניים על ידי שיחות ומכתבים על מעלת השמיטה.

הליכוד

לציונות הדתית יש בית!

מחל

הליכוד
בהנהגת בנימין נתניהו
לראשות הממשלה

אנחנו קורצים. והגלות קורצת

האם נשכיל בתשעה באב תשע"ט ללמוד מדברי רבותינו?
הרב אברהם וסרמן

תמוהים לכאורה, שהרי הגמרא נימקה את סיבת חורבן הבית השני בשנאת חינם.

שאלה דומה יש לשאול על הנימוק הכללי לשני החורבנות: "אתם בכיתם בכיה של חינם ואני אקבע לכם בכיה לדורות" (תענית ט,א), שנאמר בעקבות חטא המרגלים שלא רצו להיכנס לארץ והעם בכה באותו לילה. והרי הסיבות לחורבן בית ראשון היו עבודה זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים! אם כן, מהי הסיבה האמיתית?

ההסבר הוא, כי לכל אירוע יש סיבה מיידית להתרחשותו, אך גם סיבה שורשית שממנה הכל התחיל. חכמים הצביעו על הסיבות המיידיות, ויחד איתן על הסיבות השורשיות, מה שיכול היה למנוע את הכל.

בספר דברים (א, לו) מנומקת הגזירה על משה לא להיכנס לארץ - מחמת חטא המרגלים: "גם בי התאנף ה' בגללכם לאמר גם אתה לא תבוא שם", ואברכנאל מסביר שחטא מי מריבה לבדו לא היה בו כדי לגרום את העונש לא להיכנס לארץ. חטא המרגלים הוא שגרם שמשה לא ייכנס, וחטא מי מריבה לא היה אלא 'אמצעי' שבגיננו נענש משה על ששלח את המרגלים וגרם בשוגג לכישלון הדור. אפילו מבחינה 'טכנית' - לולא נשאר במדבר ארבעים שנה, לא היו נתקלים בבעיית מחסור המים שנבע מפטירתה של מרים באותן שנים, וממילא לא היה משה נדרש לדבר אל הסלע.

המלבי"ם (במדבר יד) מבהיר כי על פי מדרשי חז"ל, לו היה משה מכניס את העם לארץ ישראל, היו כובשים את כל הגויים ומגרשים אותם ובונים מיד את המקדש. כשנדמיין את פרטי התרחיש המעשי הנובע ממהלך כזה, נגיע למסקנה שלמעשה לא היינו משאירים את הגויים למס עוברד כפי שקרה בימי יהושע והשופטים, לא היינו לומדים ממעשיהם הרעים, ולא סובלים כל ימי השופטים מנפילות חוזרות ונשנות בחטא עבודה זרה אשר הובילו למלחמות חוזרות ונשנות. מה שהיה יוצר תשתית רוחנית חזקה המחסנת את העם מפני כישלונות עתידיים גם כן, ומונעת את החורבן הראשון.

...

גם החורבן השני היה נמנע לו היו כולם עולים כחומה. כך דרשו חכמים: "עד יעבור עמך ה'" זו ביאה ראשונה, "עד יעבור עם זו קנית" זו ביאה שנייה. מאכן אמרו חכמים ראויים היו ישראל ליעשות להם נס בימי עזרא כדרך שנעשה להם בימי יהושע בן נון אלא שגרם החטא (ברכות ד,א), והמהרש"א (שם) מסביר שהחטא הוא שלא עלו כולם.

בכך היתה נמנעת בעיית ההתבוללות של שבי ציון בתחילת דרכם, שנגרמה בגלל הצורך ליצור קשרים כלכליים עם השבטים שישבו כאן. הם היו שבים לחדש את ממלכת ישראל הגדולה, ובליבה מקדש מפואר כמו בימי שלמה, שהשכינה שורה בו. כך היו מונעים את ההתפוררות העתידית, כשעם חזק וגדול יושב בארצו ולא מאפשר ליוונים או לרומאים לכבוש אותו. לא רק עוצמה צבאית מספרית וכלכלית היתה נוצרת, אלא בראש ובראשונה עוצמה רוחנית, כשהשכינה שורה על עם גדול השב לארצו ובונה את מקדשו בלא היסוס וגמגום.

אבל דווקא יראי ה' טענו "פשטתי את כותנתי איככה אלכשנה, רחצתי את רגלי איככה אטנפם"? האבק של ארץ ישראל מסית אותי לעבודה זרה (ע"פ

רבי זעירא יצא לו לשוק לקנות דבר-מה. אמר לו לזה שהוא שוקל: תשקול יפה. אמר לו: האין אתה הולך מכאן, בבלי, שאבותיו החריבו את בית המקדש? באותה שעה אמר רבי זעירא, אין אבותי כאבותיו של זה? נכנס לבית הוועד, ושמע קולו של רבי שילא יושב ודורש: "אם חומה היא" - אילו עלו ישראל חומה מן הגולה לא חרב בית המקדש פעם שנייה. אמר, יפה לימדני עם הארץ (ע"פ שיר השירים רבה, ח,ג).

דברי המדרש, התולים את חורבן הבית השני בחוסר העלייה לארץ בימי עזרא,

ישיבת רמות מחכה לך!

- מחפש מקום ללמוד בשיטתיות ובהעמקה?
- מרגיש שלימוד התורה שלך יכול להיות משמעותי יותר?
- רוצה לפגוש את רצון ה' בנוקמות שלא פגשת עד היום?

למידה ברמה גבוהה
 התבוננות יהודית על המציאות

יחס אישי ואווירה משפחתית
 בניית האישיות
 תכנית הלכה ודיינות

לפרטים
יצחק (אחראי שבו"שים) 058-5000292
איחמר (מנהל הישיבה) 0504-400195
יצירת קשר

מכון אבולעפיה-

מרכז ללימודי פסיכותרפיה אינטגרטיבית יהודית גוף ונפש

מזמין דור מטפלים חדש!

**שלוחה נוספת
בבאר שבע!**

תמונה: 050-4034074

שיר השירים רבה, פה! לדעתם אסור היה לעצור את תהליך הריפוי מטומאת עבודה זרה, המתקדם כה יפה דווקא בכבל וטרם הגיע לכדי הבשלה. שיבה מוקדמת מדי לארץ ישראל עלולה להחזיר את העם לעבודה זרה.

ובעיקר, החיים עשו את שלהם, והגולים בנו בתים, נטעו כרמים, עסקו במסחר, תכשיטנות וחלפנות, והפכו גורם מרכזי בכלכלת המדינה (ע"פ שיר השירים רבה פרשה ה). בזמן קצר התבססה שכבת עשירים יהודים המקורבים לשלטון, קמו ישיבות, והיהודים התערו בארצו הישנה של אברהם אביהם. השפה הארמית נקלטה מהר, בגלל דמיונה לעברית. ישיבות פרחו ומרכז תורה גדול קם בעזרת תלמידי החכמים העצומים שגלו עם יהויכין, ובעזרת ברוך בן נריה תלמידו הנאמן של ירמיהו.

דווקא בעיצומה של תנופת השגשוג הכלכלי והחברתי - באה הצהרת כורש. היא 'לא התאימה' למהלך הזה, וכל התירוצים שבעולם גויסו כדי להתעלם ממנה. ריה"ל הגדיר זאת בחריפות:

אכן מצאת מקום חרפתי מלך כוזר! כי אמנם חטא זה הוא אשר בגללו לא נתקיים היעוד אשר יעד הא-לוה לבית השני "רני ושמחי בת ציון כי הנני בא ושכנתי בתוכך נאם ה'". כי הענין הא-לוהי עמד לחול עליהם כבראשונה אלו נענו כלם לקריאה ושבו לארץ ישראל בנפש חפצה אבל רק מקצתם נענו ורבו והחשובים שבהם נשארו בכבל מסכימים לגלות ולשעבוד ובלבד שלא יפרדו ממשכנותם ומעסקיהם... סוף דבר רק חלק מן העם נענה ולא בלב שלם, ולכן גמלם הא-לוה כמחשבת לבם ונתקיימו בהם ההבטחות הא-לוהיות רק במידה מצמצמת כפי מעוט התעוררותם. כי הענין הא-לוהי אינו חל על אדם כי אם לפי הכנת האדם...

אף אנו אלו היינו מוכנים להתקרב אל א-להי אבותינו בלבב שלם כי אז היה הוא יתברך מושיענו כאשר הושיע את אבותינו במצרים. עכשו שאין הדבר כן, אין הדברים שאנו אומרים בתפלותינו השתחוו להר קדשו והשתחוו להדם רגליו והמחזיר שכינתו לציון וכדומה כי אם כדבור התכי וכצפוף הזוזיר כי בלא כונת הלב אנו אומרים דברים אלה

עם ישראל השב לארצו המשיך וקרץ גלגלות, כשחלקו הגדול נשאר שם, והיא קרצה לו בחזרה... גם בהצהרת בלפור - לו היה זרם אדיר של יהודים עולה ארצה, לא היתה ממשלת המנדט מעזה לקרוע את עבר הירדן המזרחי מהבית הלאומי שחבר העמים הפקיד אותה לממשו. משבוששו היהודים להגיע, טענו האנגלים שבין כה וכה הארץ גדולה מדי ורוב היהודים מעדיפים להישאר בגולה.

המרכז היהודי-אמריקאי הלך וגדל, נתבסס ונעשה מקושר למערכת השלטונית. עם השנים, יהודי ארה"ב הולכים ומזדהים יותר עם מדינתם מאשר עם אחיהם, ובימי האפלה של השואה העדיפו רבים ממנהיגיהם את האינטרס האמריקאי על זה של אחיהם הנרצחים.

רוב היהודים האמריקאים מעדיפים כיום את האינטרס האמריקאי על הישראלי ומזהים עצמם בראש ובראשונה כאמריקאים, ולאחרונה צמח שם גם לובי יהודי אנטי-ישראלי. הקהילות שם הולכות ומתבססות יותר ויותר, וגם באירופה מתחדשות קהילות שנחרבו בשואה. כאילו לא למדנו כלום. ישראל מתמודדת עם אויב דמוגרפי המרחף מעליה כל העת, וגורם למנהיגיה לבצע פעולות מסוכנות בתחום הטריטוריאלי. עליית היהודים מכל העולם אליה היתה משנה את התמונה מהקצה אל הקצה, ומבססת את מדינת ישראל מכל בחינה שהיא. כפי שהדברים נראים כיום - העם היהודי והגלות חזרו לקרוץ זה לזו.

כשמדברים על דאגה לעתיד יהדות העולם, המאמץ ההסברתי, הכלכלי והחברתי צריך להיות מופנה כולו להבאת עליה גדולה ארצה. עליה זו חוץ ממה שתצליח את העולים עצמם, תיתן תנופה לחברה, לרוח, לאחידה בארץ, לעמידה מול אויבים. כי אין מקומו של יהודי בחו"ל אלא בארץ הקודש, שם השכינה ושם עיקר קיום המצוות.

במקביל יש להשקיע מאמץ גדול בעוצמתו הרוחנית של העם השב לארצו. ניהול חיים רוחניים יהודיים הם שיציתו את האש בלבבות המפוזרים בכל קצות תבל. מה שעשה שחרור ירושלים ליהדות ברית המועצות הרדומה, תעשה מדינת ישראל כשתתנהל לאור ערכי התורה, ותהיה אור לגויים, ראש ולב לעולם כולו.

סניפים: ירושלים, תל אביב וחדרה.	התוכנית מיועדת לאנשי טיפול, פסיכולוגיה וייעוץ חינוכי.	8 יח' לימוד וכלים חדשניים CBT, NLP ומגוון טיפולי גוף-נפש.	תוכנית לימודים תלת שנתית, לימודי תעודה.
--	--	---	---

**תוכנית הלימודים בליווי אקדמי של היחידה ללימודי המשך,
הפקולטה לרווחה ובריאות, של אוניברסיטת חיפה ומוכרת כגמול
השתלמות במשרד החינוך.**

לפרטים נוספים והרשמה צרו קשר:
0733939818
מכון אבולעפיה
machon.aboulafia@gmail.com

מה עושים עם הגעגועים האלה?

הרב אסף טבצ'ניק

רב קהילת ראש יהודי, תל אביב

גם הזוגות הכי קרובים צריכים לפעמים להיפרד לתקופה. קורה שאחד מבני הזוג צריך לנסוע לחו"ל לתקופה בגלל העבודה או בגלל מצב רפואי. זה קשה כזוה לשבוע-שבועיים.

זה ודאי קשה כזוה לחודש-חודשיים. קשה לדמיין את עצמת הגעגוע כזוה לאלפי שנים... וללא תאריך חזרה. קשה למשפחה. קשה לילדים. הכי קשה לבן או בת הזוג. נכון, זה לא נפל עליהם בהפתעה והיה להם זמן להתכונן, אבל איך אפשר להתכונן לדבר כזה? איך אפשר לזוג אוהבים וקרובים להתרחק לאלפי שנים?

והם כבר יודעים - יהיה תקופות שלא תהיה אצלו קליטה (הוא ישמע אותה אבל היא לא תמיד תשמע אותו), והם מדברים על זה המון, וזה עולה אצלם מחדש בכל שולחן שבת. אבל התאריך הולך ומתקרב, וכרטיס הטיסה כבר במזוודה, והגוש בגרון רק גדל.

ומגיעה השבת האחרונה שלהם ביחד. איזו קרבה מתגלה בשבת הזו. הפעם האחרונה שלהם ביחד להרבה זמן. למי יודע כמה...

הרב אברהם יהושע העשיל מאפסא כתב על השבת הזו: "יש לומר אשר 'שבת חזון' הוא יותר גדול במעלה מכל שבתות השנה".

תנסו לדמיין את השבת האחרונה לפני החורבן: כמה צער, כמה געגוע, כמה אין מילים שמתאים להגיד. והמילים שכבר כן אומרים - ממש לא מצליחות לבטא את מה שמרגישים.

בשבת הזו אנחנו נזכרים בכל שנה - כמה אהבה הקדוש ברוך הוא אוהב אותנו, וכמה געגוע יש לנו אליו. זה עצוב, אבל זה מרגש. שבת מיוחדת ממש.

אם מישוהו מהחכמים - היה ניגש להפריד בין בעל הבית ובין בר-קמצא,

אולי אפילו חכם אחד - שבסוף המריבה - היה יוצא החוצה עם כוס מים להרגיע את בר-קמצא.

ובעל הבית (שאנחנו אפילו לא יודעים איך קוראים לו) ורבי זכריה...

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן. אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

...

שנוכה להתגעגע באמת.

שנוכה לראות באבלות - את הקשר.

שנוכה למפגש מחדש.

...

אנחנו רגילים שהימים האלו של תשעת-הימים, הם ימים של פחות: פחות לעשות. פחות לצאת. פחות לדבר. פחות חברים. פחות קשר.

מן חידלון כזה. מהכל. "משנכנס אב - ממעטין". וזהו.

מה המצב? פחות.

אבל אולי כדאי לחשוב איך מנצלים את הימים האלו כדי להעצים:

איך מגבירים את הגעגוע? אצלנו ובעם ישראל.

איך בונים קשר בימים האלו?

מה כן צריך לעשות בימים האלו?

בסיפור קמצא ובר-קמצא אנחנו כל שנה רואים איך היו כל כך הרבה אנשים - שכל אחד מהם יכול היה לעצור את החורבן אם היה אקטיבי לרגע אחד:

אם קמצא היה מברר למה הוא לא קיבל הזמנה,

אם בר-קמצא היה מגיע לסעודה - וניגש להגיד שלום לבעל הבית במקום לרוץ לאכול.

אם מישוהו מהחכמים - היה ניגש להפריד בין בעל הבית ובין בר-קמצא,

אולי אפילו חכם אחד - שבסוף המריבה - היה יוצא החוצה עם כוס מים להרגיע את בר-קמצא.

ובעל הבית (שאנחנו אפילו לא יודעים איך קוראים לו) ורבי זכריה...

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

אבל אולי כדאי לנצל את תשעה באב, להעצים את החסר - כדי להגביר את הרצון לעשות. שנצא מהימים האלו יותר אקטיביים בקירוב. יותר אקטיביים בגאולה. יותר אקטיביים בדבקות. יותר שליחים לבניין הבית.

אולי, לבושתנו, היחיד שעשה משהו אקטיבי בסיפור הזה - היה נירון קיסר. שהתגיר.

נוח לפתור את עצמנו באי-עשיה. חורבן זה חורבן.

החבר מהמילואים שואל שאלות? השכנה מתעניינת ביהדות? ראש יהודי זאת התשובה! 03-5255355 ry@neto.net.il

בין הארזים:

- רפאל אבן דן - מנהל פרויקט משיב הרוח
- הרב אהרון אגל - מנהל חינוכי, ראש יהודי וערוץ אורות
- חיים אייזנר - מנהל ראש יהודי בתל אביב • הרב פרץ איינהורן - יו"ר ארגון צבא לשם שמים • הרב עמיחי אליהו - יו"ר ארגון רבני קהילות • ישראל גורן - מנהל 'מקום בלב שלנו' • הרב עופר גיסין • מרצה ליהדות ברוח ברסלב בתל אביב • הרב קובי וולק - ר"מ במכינת עוצם ומרצה בת"א
- הרב יוסי וליס - מנכ"ל ארגון ערכים • הרבנית מיכל וולשטיין - מאמנת לאהבה עצמית וזוגית • ישראל זעירא - מייסד ראש יהודי • הרב אסף טבצ'ניק - רב קהילת ראש יהודי תל אביב • הרבנית צביה טבצ'ניק - ראש מדרשת שושנת אביב לבעלות תשובה בת"א • הרב יגאל לוינשטיין - ראש מכינת בני דוד, עלי • הרב משה שילת - חב"ד
- פרופ' משה קוה - נשיא אוניברסיטת בר אילן לשעבר • הרב יהושע שפירא - ראש ישיבת רמתגן • הרב אורי שרקי - ר"מ בכמון מאיר • הרב שמואל ששון - ראש גרעין הדר חיפה

קורס שליחים

קריאת כיוון לציונות הדתית להצטרפות לתנועת התשובה הציונית כלים ותובנות נפלאים

- טובי המרצים
- 12 מפגשים בירושלים
- תכנית מרתקת
- מתחילים ב- ד' אלול
- מועד לבני ובנות 21 ומעלה
- מחיר 450 ₪
- מחיר 225 ₪

לפרטים הרשמה: 02-6791122 | 052-5665005

חפשו בגוגל: קורס שליחים ראש יהודי

מתחילים בע"ה ב- ד' אלול (4.9.19)

עכשיו תורנו ראש יהודי תנועת תשובה ציונית

ההרשמה
לשנה"ל תש"פ
בעיצומה

ללמוד, להעמיק,
לייעץ, לשנות
באמת

תורת הנפש

בית הספר הגבוה
לפסיכולוגיה יהודית

קורס המבוא לתורת הנפש יוצא לדרך!

ההזדמנות שלך לגלות את השיטה פורצת הדרך,
ששירתה את חייהם של רבבות, ביומיים שלמים
ובהנחה של 83%
(בהרשמה מוקדמת עד ' באב)

הקורס נותן חשיפה עמוקה ומשמעותית לשפה
והעומק המיוחדים של תורת הנפש

הקורס מתקיים בקבוצות קטנות, כך שיש אפשרות
לשאול, לשתף ולהעמיק בצורה רצינית בשיטה

בירושלים - ימי שני, ב' אלול (2.9) ו ט' אלול (9.9)

בתל אביב - ימי שלישי, ג' אלול (3.9) ו י' אלול (10.9)

נשים: 10:00-15:00 | גברים: 16:00-21:15

איך נרשמים? 02-5662323
או כתבו "תורת הנפש" בגוגל
או בקישור: bit.ly/torat-mavo

www.torathanefesh.org

ירושלים | תל אביב | חיפה 02-5662323

אלומה נב | ALLUMA@GMAIL.COM

למה? ככה.

כשקורה לנו משהו לא טוב, אנחנו מנסים להבין מה קרה כאן, מה עובר עלינו. ובשביל להבין את זה, צריך כל אדם ללכת עם שני כיסים, ובכל כיס יש פתק, על הפתק האחד כתוב 'למה', ועל הפתק השני כתוב 'ככה'.

למה?

מצד אחד, צריך לשאול למה. למה בא עלי הדבר הזה, האם טעיתי באחת הפניות שלקחתי בדרך, האם עשיתי את מעשיי בנקיזות, למה זה קרה לי. לפעמים אנחנו חושבים שיש לנו כבר דוקטורט בנושא מסוים, וכשאנחנו נופלים שוב באותו נושא זה מייאש, כי הרי כבר למדנו, כבר היינו בסיפור הזה, איך נפלנו שוב באותה נקודה? למה?

ולפעמים אנחנו מסרבים ללמוד את השיעור שלנו, מסרבים לשאול למה ולהסיק מסקנות, מעדיפים ליפול ולהתייאש ולבכות אבל לא ללמוד ממה שקרה, כי זה מחייב אותנו. לאחת הלומדות שהתייאשה מללמוד את השיעורים שהחיים מביאים, ימימה אמרה בצורה שנשמעת נוקבת, אבל כשמבינים את המילים יש בסופן רווחה גדולה: את חושבת שמקטינים אותך אם רוצים ללמד אותך? להפך! מכבדים את מקומך, מלמדים אותך. כך היא אמרה לה, וזו אמירה שמהפכת את נקודת המבט. לא אומרים לנו שאנחנו לא טובים אם יש לנו מה ללמוד, להפך, מכבדים אותנו, סומכים עלינו שבאמת נלמד שם, שבאמת נפתח את המכתב שמגיע אלינו מריבוננו של עולם דרך המציאות, באמת נקרא את הדברים, באמת נבקש ליישם. בהבנה הזו יש רווחה גדולה, והסכמה לשאול למה, וללמוד באמת.

אם תסכימי ללמוד, כך ימימה ממשיכה לומר ללומדת, אז תהיה לך יכולת לקלוט ולהבין אפילו עוד יותר ממה שהבנת עד היום. ההבנה שלך תתרחב, כי זה שמלמדים אותך לא אומר שאת לא מבינה, זה רק אומר שאת יכולה להבין עוד. את המילים האלה סימנתי לעצמי כבר לפני תקופה, בשבילי הן מרפאות, נותנות חיזוק למקומות העמלים, הישרים, שבאמת רוצים לשאול למה ובאמת מוכנים לגלות.

ככה.

אבל, ביחד עם הלמה, יש גם ככה בעולם. ככה פשוט-ידיים, במבט פנים שאומר: מאיפה לי לדעת מה זה ועל מה זה? ככה שאין עליו שום שאלה, שום למה. וגם לככה הזה יש מקום של כבוד.

לפעמים, כך ימימה מלמדת אותנו, הצורך התמידי שלנו לשאול למה, למה, מגיע מתוך המקומות הפחות בנויים של הנפש, המקומות שמרגישים שהכל לרעתנו. זה בא מתוך החולשה שלנו: למה דווקא אני, למה זה קורה לי שוב, למה אני שונה כל כך מכולם. אלו שאלות שהתשובות עליהן רק מייאשות ומחלישות. אנחנו שואלים למה על הסיטואציה שקרתה לנו כרגע, אבל ימימה מסבירה שזה צורך פנימי של הנפש שרק מולבש על המקרה שבו אנחנו מתעסקים עכשיו. הצורך לשאול למה היה שם כבר קודם, נכון ומוכן להחליש אותנו, להראות לנו שאנחנו לא יודעים כלום, לא שווים, לא כמו כולם, לא מצליחים ללמוד מטעויות. וזה צורך נפשי לא אמיתי, הוא לא מקדם כלום.

ולכן, היא אומרת, כדאי לנו קצת בלב ובנפש מלשאל למה. פשוט לקבל שזה ככה. ככה ה' רצה שיהיה לנו עכשיו. ויותר מזה, היא כמעט מבטיחה שמי שמסכים דווקא לא לשאול למה, אלא לקבל שככה זה - יהיו לו שם גילויים חדשים. דווקא ההסכמה לומר: אין לי מושג, לא היה לי ולא יהיה לי, ככה זה וזהו זה - יכולה לפתוח במציאות הבנה חדשה.

נחפשה דרכינו - עד ה'

אז בכיס אחד למה, ובכיס שני ככה. ותפילה לדעת לשלוף את הפתק הנכון ברגע הנכון. ולפעמים שניהם נשלפים יחד, ולפעמים שניהם גם יחד לא מספיקים. קראתי על אדם שמתאר איך אבא שלו היה מצליח, במשפט אחד, גם לומר את דעתו וגם לסתור אותה, בכזה חץ. זו אפשרות נהדרת בעיניי, להיות חלוקים בדעתנו על עצמנו ולומר את שני הצדדים באותה הנשימה. זה נותן לנו הרבה אוויר ורווחה, משאיר לנו יותר אפשרויות פתוחות.

"נחפשה דרכינו ונחקרה ונשובה עד ה'" (איכה ג, מ), עד סף הדלת אנחנו שואלים ודורשים וחוקרים ושואלים למה, וכשמגיעים אל המפתח, מכאן והלאה - עד ה', רק ה'. זה כבר מקום של 'ככה' בלי מילים, ככה רצה ה', ואנחנו רק פושטים ידיים ומבקשים רחמים. עד לכאן אנחנו לומדים, ומכאן והלאה, ככה זה, וזהו זה. ובמקום הזה, ימימה אומרת שאחרי שנחים מלשאל למה, ומוכנים להיות בשקט, רק אז - מצליחים מאוד להבין.

חורבן היראה

התנועות

התנועות

הרב חיים שלום דייטש

הצמח צדק לא זיהה את החסיד שלו, כי הוא לא הסתכל בעיניים < אנשים יכולים להרגיש לפעמים התעוררות של אהבה בלבם, אבל נדיר יותר להרגיש התעוררות פתאומית של יראה זכה. למה? > את ירושלים שלפני אלפיים שנה החרבו הרומאים, אתם לא רוצים לדעת מי עושים את זה היום.

חיצוניות. ולעומת זאת, יכול להיות צדיק שאין לו חסידים. כשנפגשים איתו מרגישים שהוא אדם גדול, למרות שאין לו שום כוח והשפעה בחיצוניות. זו יראה פנימית.

המעניין הוא שבעבודת ה', יראה פנימית היא גבוהה יותר מאהבת ה'. בכמה מקומות מסביר בעל התניא שתחילת עבודת ה' חייבת לעבור דרך היראה, שהאדם מקבל עליו עול מלכות שמיים. יש כאלה שאומרים בנוסח של 'לשם יחוד' 'בדחילו ורחימו ורחימו ודחילו' (ביראה ואהבה, ואהבה ויראה). למה צריך ארבע פעמים? מכיון שזה כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה מהסוף להתחלה, שמייצגות ארבע דרגות של אהבה ויראה: ה' תתאה היא יראה תתאה, ו' זה אהבה זוטא, ה' ראשונה - אהבה רבה, והי"ו היא יראה עילאה. מתחילים עם דחילו נמוך ורחימו נמוך, אחר כך עולים לרחימו עליון ומסיימים ביראה עליונה. השיא הוא דווקא יראה.

מלכותו של הקדוש ברוך הוא היא מלכות כל עולמים. ואף על פי שיש לעולמות גבול, בכל זאת המלכות האמתית של ה' היא בלי סוף. וכשאדם חושב לרגע על המלכות האינוסופית הזו, שמולכת על כל הברואים ועל כל העולמות ואף מעבר לכך, יש לו 'רספקט'.

יש אנשים שמתבלבלים כשמתחילים לדבר איתם על עולמות עליונים, מלאכים ודרגות. לפעמים נראה שטוב יותר לחשוב שה' יתברך הוא מלך על העולם שאני מכיר - המכולת, כדור הארץ ומקסימום איזו גלקסיה או שתיים. זה הרבה יותר פרקטי, כי כשמתחילים לחשוב שהקדוש ברוך הוא הוא מלך על עולמות עליונים ואור אינסוף, זה מרחיק את הנושא מאיתנו ופחות נתפס.

מצד שני, כשמדברים על העולמות העליונים מרגישים יותר את הרוממות. האדמו"ר הרשב"ב כתב ב'קונטרס העבודה' שכאשר מתבוננים שהקדוש ברוך הוא מחיה את העולם ואת האדם עצמו, זה מביא לסוג מסוים של יראה, אבל אם מתבוננים בכך שהקדוש ברוך הוא מחיה גם עולמות עליונים, זה פועל אחרת וממלא בתחושה עליונה יותר.

כל אחד מרגיש רמה אחרת של יראה, וזה גם בגלל שיש מדרגות שונות של נשמות. צדיק שיש לו יותר יראה - זה או בגלל שהוא נולד עם נשמה כזו,

אחד המקומות הבודדים שבהם בעל התניא מדבר על חורבן ירושלים הוא בסידור שלו, שם יש קטע שנקרא "הערה לתיקון חצות". "הערה" איננה במובן של הבהרה, אלא מלשון התעוררות, והכוונה להתעוררות הלב.

הסידור של בעל התניא כולל בעיקר הלכות ונכתב בידי בנו, אדמו"ר האמצעי. אבל הנושא הזה היה חשוב לו עד כדי כך שאת ההערה לתיקון חצות כתב בעל התניא בעצמו. אגב, הקטע מופיע ברוב המהדורות של הסידור, אבל במהדורות החדשות הוציאו את זה. מדוע? כי אומרים שבין כה וכה אף אחד לא קם בחצות, או למה להכניס את זה...

הרבה אנשים לא יודעים מה זה תיקון חצות, אז כדאי לדעת שהדבר מופיע בשולחן ערוך: "ראוי לכל ירא שמים שיהא מיצר ודואג על חורבן בית המקדש". הסדר הוא שקמים באמצע הלילה (יש כאלה שעורכים ב'בין המצרים' תיקון גם בחצות היום), מתיישבים על הארץ, אומרים כמה פרקי תהלים שעוסקים בחורבן ומתאבלים על המקדש שנחרב. זה ההסבר בנגלה, אבל מה ההסבר הפנימי? ולמה זה היה כל כך חשוב לבעל התניא?

הרעיון של תיקון חצות קשור ליראה, אבל בשביל להבין אותו לעומק נצטרך להביא קצת הקדמות. בעל התניא מסביר על פי מה ששמע מהמורה שלו, המגיד ממזריטש, שדיבר על ההבדל שבין יראה פנימית וחיצוניות. בדרגה הנמוכה שלה, יראה חיצונית היא יראה מעונש, או מכוח ועוצמתו של המלך. למה זה נקרא יראה חיצונית? כי היא לא מתייחסת אל מעלתו וגדולתו של המלך אלא אל התפקיד שלו, ה'טייטל' כמו שאומרים היום. אם המלך יתחלף, או שפתאום תפגוש אותו במקווה, אולי כבר לא תהיה לך כל כך יראה מפניו...

יראה פנימית היא דבר אחר לגמרי. זו יראה שנובעת מהכרה בפנימיות של המלך, כמו מי שהוא ירא בושתי, שמתבייש לפני אדם גדול בגלל המעלה שלו, לא בגלל שהוא מפחד ממנו. זו יראה עילאה, שמגיעה לאדם כשהוא מתבונן בגדלות ה' ועומד נכלם מול האינסוף - הוא מרגיש שלגביו, "כולא קמיה כלא חשיב", כולם לפניו אינם נחשבים, והדבר מעורר בו יראה עמוקה.

נחזור על שתי הדרגות דרך דוגמה נוספת: ייתכן שיש אדמו"ר גדול עם הרבה חסידים, וזה מעורר יראה מפניו בגלל הכוח, ה'מלכות' שלו. זו יראה

של החבל, והשכינה מסתלקת מישראל. צריך הרבה רחמנות על השכינה הקדושה. יש אנשים שלא בוכים על המצב שלהם, אבל אם הם שומעים שמישהו אחר סובל בגללם, זה כן נוגע בהם והם גם יכולים לבכות מזה. אתה חושב שזה שירדת ברוחניות זו רק בעיה שלך. אבל היות ואתה קשור ומחובר לקדוש ברוך הוא, אתה מוריד גם אותו ואת השכינה לחיצונים...

ולכן ראוי שכל אחד יבכה במר נפשו על שהוא עזר להוריד את ה' לקליפות, למקומות הכי נמוכים ומטונפים, וגרם לכך שאין התגלות אלוקית בעולם. אולי לא התכוונת, אולי לא רצית, אבל זה מה שעשית... ועל זה אומרים בתיקון חצות, "חרפתם אשר חרפוך ה'", את מי הם חירפו? לא את המקדש, לא את עם ישראל, את ה'! ועל כך ודאי ראוי לבכות ולהתאבל. בעזרת השם נזכה לגאולה השלמה, לעליית השכינה וליראה עילאה שתבנה את ירושלים בשלמות במהרה בימינו, אמן.

או שהוא הגיע לכך על ידי עבודה קשה. כמו שהבעל שם טוב אמר על רבי יצחק מדרוביץ', אבא של רבי מיכל מזלוטשוב, שהיתה לו נשמה נמוכה והוא העלה אותה כמעט לדרגה של נשמת רשב"י.

מסופר על חסיד של ה'צמח צדק' שהיה מגיע אליו פעם בשנה-שנתיים. באחת הפגישות שלהם הצמח צדק הורה לו לקבל הנהגה מסוימת בניין חסד. החסיד נסע וחזר שוב אחרי שנתיים. הצמח צדק ראה אותו ושאל את בנו, "מי האיש הזה?". הבן אמר לו: "אבא, זה חסיד פלוני, הוא היה אצלך, אתה לא מזהה אותו?". כשהם נפגשו שוב ביחידות, התברר שאותו חסיד אכן קיים את מה שהרבי אמר לו, והצמח צדק, שראה את הפנימיות שלו, לא זיהה אותו מרוב שהדרגה הרוחנית שלו השתנתה.

אבל למעשה, כל מה שאדם עושה ועמל כדי להגיע ליראה, הכל הוא רק הקדמה כדי שיקבל המשכת יראה מלמעלה. ההבדל בין יראה שאדם מעורר מעצמו לבין יראה שבאה מלמעלה הוא כמו ההבדל בין חושך לאור. זו שבאה מלמעלה היא בחינת אלוקות, וזו שהאדם ממשיך על עצמו

היא ממידת היראה שכלולה בנפשו אבל באמת זה כוח של עצמו. ורק אחרי שאדם משקיע מאמץ והתבוננות כדי להגיע לדרגת היראה שבאה מלמעלה, אזי ממילא הוא גם יבוא לדרגת אהבה רבה, שגם היא באה מלמעלה.

המבינים יודעים שיש זמנים שבהם ה' מאיר עליהם הארה וחסד, ואז הם מרגישים פתאום התעוררות גדולה של אהבה ותשוקה בקרבם. אבל זה דבר פחות שכיח שתפול פתאום על האדם יראה גדולה, כי יראה איננה דבר שמגיע מעצמו. הסיבה לכך היא גלות השכינה, שכולה ירדה לתוך הקליפות במקום להאיר את העולם.

איך כל זה קשור לתיקון חצות? אחד הפסוקים שאומרים בתיקון הוא "והשב לשכנינו שבעתים אל חיקם, חרפתם אשר חרפוך ה'". מהו עיקר הגלות ברוחניות, ועל מה באמת ראוי להתאבל? העדר היראה, כלומר העדר מלכות שמיים, היא החרפה של ה' ח"ו. בעל התניא מסביר שירושלים היא ירא-שלם, ולכן חורבן ירושלים הוא חורבן היראה. השכינה מסתלקת מהנפש, והיראה נעדרת.

ומה גורם לכך? העוונות, החטאים, חוסר האכפתיות שלנו מה' - בפריקת עול מלכות שמים, בביטול מצוות עשה, בביטול תורה; בכך שקיבלנו על עצמנו 'עול דרך ארץ', פחד חיצוני וחוסר אמונה וביטחון בה', ועוד יראות חיצונית שהחליפו את היראה הפנימית והרחיקו אותנו מה' יתברך והביאו אותנו לפרוק עול. והרי כל אחד מישראל הוא נשמה אלוקית, חלק א-לוקה ממעל ממש, והפסוק אומר "יעקב חבל נחלתו". יהודי מחובר אל ה' כמו חבל, וכשהוא מוריד את עצמו אל הקליפות הוא מושך את החבל למטה, ולוקח איתו את ה' יתברך, שהוא כביכול הקצה העליון

לבוגרי ישיבות!

תואר בחמש

תואר ראשון בחינוך בלימודי ארץ ישראל ותושב"ע

אנחנו בהרצוג יודעים כמה קשה לשלב את הלימודים בקצב החיים אבל, אם רוצים מורים טובים, אי אפשר להתפשר על איכות ההכשרה. בהרצוג תוכלו לשלב השקעה רצינית בלימודים עם העיסוקים האחרים החשובים לכם

הלימודים מתקיימים בימי חמישי אחה"צ ושישי, בירושלים

הרצוג. לדעת. לחנך.

לפרטים: 02-9937337 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

* בהתאם לתנאי הזכאות

איך אפשר לעזור לאדם אם הוא בעצמו לא רוצה שיעזרו לו?

ראשית, להתפלל. חז"ל הפליגו במעלת המתפלל על חברו, עד שאמרו שמפני המעלה הגדולה שבדאגה לחברו הוא זוכה להיות נענה תחילה.

ועם זאת, כל אחד מאיתנו יודע שגם הוא עצמו מסרב לעיתים לקבל עזרה דווקא כשהוא חפץ בה יותר מכל, ובליבו הוא מקווה שלא ישמעו לו ולא ייכנעו למראה העיניים החיצוני אלא יעזרו לו לצאת מהליפוף של אי הקריאה לעזרה. לפעמים אפשר לראות על הזולת שגם הוא נתון במצב זה, ואז מענה רך ודואג יכול לרכך את הקושי החיצוני.

ולעיתים מה שנדמה לנו כעזרה, באמת איננו עוזר לזולת אלא אולי אפילו מציק לו. וצריך להיזהר שלא להציק מתוך ניסיון לראות את כל העולם במשקפיים שלנו בלבד.

מהו הערך של הכותל המערבי לעומת הר הבית?

קדושתו של הכותל נמשכת מהשראת השכינה שעל הר הבית שבאה מקדושת מקום בית המקדש. ועם זאת, יש לו ערך כפול, עליון ונשגב עד למאוד. האחד, שהוא הגבול של הר הבית, מכון השראת השכינה, שמתפשט במעגלים-מעגלים של קדושה מבית קודש הקודשים ומבין שני הכרובים, כשהכותל מהווה את הגבול האחרון של ההר (למרות ששאלת הגבולות ידועה, והיו מגדולי ישראל שמפני חשש נהגו שלא להכניס אצבעותיהם בין אבני הכותל).

ומעלה נוספת - לאורך הגלות, בזמן שישראל בטומאתם לא יכלו לעלות להר, שפכו את כל ליבם לפני הכותל המערבי שנהפך להם לשריד בית ה' שנמצא איתם בשקיעתם במערבו של הקודש, מקום ממנו לא זזה שכינה, ומשם היו אחוזים במשך שנים רבות במקום השכינה. ולכן יש בכותל גם חיבור של כל הדורות כמקום הגעגועים והכיסופים אל העתיד הגדול שבו תשוב השכינה אל הבית הגדול והקדוש, שנזכה במהרה בימינו אמן.

מהי העבודה הרוחנית של תשעה באב?

אבלות פירושה שהנפש והלב מגיבים לאובדן העמוק והנורא של חורבן בית המקדש. יחוד הזמן לאבלות מורה לנו שהיא יכולה להגיע גם מבחירה ובהחלטה ולא רק בדרך ממילא, מפני שביד האדם לפנות את מחשבותיו ואת אישיותו לנושאים שהוא חפץ בהם.

הבעל שם טוב אמר שעיקר מצוות אהבת השם היא לתקוע מחשבתו בעניינים המעוררים את האהבה. כך גם בענייני אבלות, עיקר המצווה איננה לשנות את הלב שאינו בידינו, אלא לתקוע את המחשבה בעניינים המעוררים אותה. ולכן קוראים במגילת איכה וקניות וכל סיפורי החורבן, ונמנעים מלעסוק בדברי תורה משמחים ובדברים אחרים שמסיחים את הדעת.

רבתינו אמרו, שכל דור שלא נבנה הבית בימיו, כאילו חרב בימיו. התבוננות באמרה הזאת גם היא מעוררת את הלב, כל אחד לפי ערכו, להרגיש את הצער הגדול שמלווה אותנו כאלפיים שנה. עד שיפוח היום ונסו הצללים ונראה כהן בעבודתו, לוי בדוכנו ושכינה שורה בבית מקדשנו, במהרה בימינו.

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני חשמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מכירה מיוחדת

רק ביום שלישי
הנחה על כל החנות
עד 40%

המכירה מתחילה
ב- 9:30 בבוקר

שעות המכירה: 09:30-22:00 בתוקף ליום שלישי ה- 13.08.19 ו/או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | מינימום 10 פריטים משתתפים במכירה בהנחה מקסימלית | בכפוף לתקנון | ט.ל.ח